

POTRZAŚĆ (15) *vb pf*

o jasne.

inf potrząść (5). ◇ *fut* [3 sg potrząsie]. ◇ *3 pl* potrząsą (1). ◇ *praet 3 sg m* potrząsł (2). ◇ *imp 1 sg* niech potrząsę (1). ◇ *2 pl* potrząście (1). ◇ *con 3 sg m* by potrząsł (1). ◇ *impers praet* potrząsi(o)no (3). ◇ *part praet act* potrząwszy (1).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde bez cytatu*.

1. *Posypać, oprószyć, nasypać; cribrare Vulg; seminare PolAnt; aspergere, macerare, obruere, substernere Mącz* [w tym: *czym* (11), *co* (8)] (13) : *RejFig* Aa7; Rwiecie po gorách kwiateczki rozliczne. Potrząście ziemię dopiero tągánym Kwiecim rozánym. *KlonŻal* D2.

potrząść gdzie (3): *Lilium konwálium* w nadobney fklenicy/ *Stoi pyęknie ná ftole/ á Roża* w dunicy. *Máieranem/ goździki/ wżędzye* potrząfiono/ *Owa wżędy* gdzye poźrzyłz *thu vchędożono*. *RejWiz* 109; *rofkazał Dániel* fluzębnikom *swoim/ y przynieśli popiołu/ y potrzął* po wślyftkim *kościelu Leop Dan* 14/13; *NiemObr* 22.

W charakterystycznych połączeniach: potrząść kościół, miasto, mięso, obrus, ziemię; potrząść goździki, kwiecim (kwiatki) (2), majeranem.

Zwroty: »popiołem, prochem potrząść« (1:1): *Też krew z nofa ciekącą załtanawia/ rozmoczywży* pierwey *bawełnę* w *łoku krwawnikowym*, *á* *potym prochem* fzpizgłałowym *potrząć* y w *nozdrze* włożyć. *FalZioł* III 39d; *kiedy kościół poświęćaiąc* *popiołem ná krzyż* od *kątá* do *kątá* *potrząwży* *Bifkup* *kurwáturá/ po onym popiele* *piŕze* *Greckie* *obiecádło*. *NiemObr* 22.

»solą potrząść« = *seminare salem PolAnt; aspergere salem, macerare a. obruere sale Mącz* [*szyk zmienny*] (4): *Ktemu Abimelech* *dobywał miáftá* *przez on wślythek* *dzień/ y wźiał* *ie/ á* *lud* *ktory* *w nim* *był* *pomordował/ y miáfto* *zborzył* y *solá* *potrzął*. (*marg*) *Aby thák* *ono mieyfce* *zostáło ná* *potym* *fpułtofzále*. (–) *BibRadz Iudic* 9/45; *Sale macerare pisces, Náfolić/ solá* *potrząć* [!] *Mącz* 202c; *Aspergere salem carnibus, et aspergere carnes sale, Mięfo* *posolić/ solá* *potrząć*. *Mącz* 404a, 361d.

Przen (1) : *Ale owo* y z *młodu/ Wronámi* *karmiono/ Lecż* *cnotá* *korzeniono/ prawdá* *potrząfiono*. *RejZwierz* 74v.

a. *Dać obrok [czego czemu (żywotne)]* (1) : *Herbam ovibus* *substernere, Trawy* *owcóm* *potrząć*. *Mącz* 415a.

b. *Zasiać, obsiać [co czym]* (1) : *RYdl* *gdy owo ná* *Wiofnę/ przewrća* *grzędeczki/ Ktore* *pięknie* *potrząfá/ wonnemi* *zyołeczki*. *RejZwierz* 138v.

2. *Wprawić w ruch; przen* (1) :

Zwroty: [»głową potrząść« = pomyśleć: Jakąż odpowiedź odniesie, gdy król swą głową potrząsie, Też *roześle* *wszędzie* *listy, Ze* *nam* *nieprzyjacieli* *isty? PismaPolit* 90.]

»potrząść [przed kim] kielicha« = *odprawić mszę w czyjejs obecności* (1): *Więcz* *łobie* *połlie* *po* *mnicha* *By* *potrzął* *przedniem* *kielicha* *Bo* *lepiej* *za* *ten* *groś* *kupicż* *Niebo* *łobie* *niżli* *przepicż* *RejKup* q8.

3. *Przetrząsnąć, przeszukać [czego]* (1) :

Zwrot: »workow potrząść« (1): (*did*) Xiąże węzelkow potrząfą [!] y kładzie na Wage. czo Kłafitor
ffundował. (—) Iełczeż ją toba zatrzele Niech jedno workow potrzele Owocziem on naliażł Kłiafitor
Czom Fundował kiedym był chor *RejKup* Bb.

Synonim: 1. *posypać*.

Formacje współrdzenne cf TRZAŚĆ.

Cf **POTRZĘSIENIE, POTRZĘSIONY**

MC